

(vaak minderwaardigen of afgeleefden) apotheker in hun dienst hebben om voor de wet gedekt te zijn 1), zijn in strijd met den geest van onze wetgeving en een voortdurend gevaar voor de maatschappij.

den Haag, 18 September 1907.

J. DE GROOT.

Dr. PINKHOF kan zich niet geheel vereenigen met de door mij aanbevolen voorzichtigheidsmaatregelen bij het betrekken van geneesmiddelen voor eigen gebruik.

1°. Meent hij, dat wij wel eens ledige zalfpotten naar den apotheker moeten zenden om ze te laten schoonmaken. Ik vind het zindelijker ze weg te doen.

2°. Maakt hij à propos van mijn tweeden maatregel een opmerking, die niet hierbij past.

3°. Schijnt de portée van mijn derden maatregel niet goed door hem begrepen te zijn. Ik laat bij voorkeur de geneesmiddelen, die ik zelf moet aanwenden, klaarmaken bij een apotheker, die het grootste gedeelte van den dag thuis en in zijn apotheek is. Voor dien apotheker is het een kleine moeite om te laten blijken, dat het door mij bestelde geneesmiddel door zijn handen gegaan is. De vorm, waaruit dit blijkt, kan zoo eenvoudig mogelijk zijn, desnoods is de handteekening van den apotheker op het etiket of de signatuur mij voldoende.

In den regel is bij de aflevering van de door mij bedoelde geneesmiddelen geen grooten spoed noodzakelijk. Wat in de spreekkamer, wat voor de „tournée” noodig is, kan tijdig vooraf besteld worden. Ook de ergotine, die moet worden ingespoten bij een bloedende patiënte, kan de geneesheer met de injectiespuit bij zich hebben.

In een zeer urgent geval zie ik natuurlijk van mijn eisch af. „A la guerre comme à la guerre”. Geen bloedende patiënte behoeft op een ergotine-inspuiting te wachten, „totdat de apotheker van zijn boodschappen is teruggekeerd”.

In een debat over de juridische waarde van het „document” treed ik niet, ik wil niet poseeren als jurist. Dit is voor mij bijzaak. Hoofdzaak is, dat wij zorgen geneesmiddelen te krijgen, die zoo deugdelijk mogelijk zijn klaargemaakt, en dit doel kan m. i. door de maatregelen, die ik voorstelde, worden bereikt.

Groningen, 23 September 1907.

G. C. NIJHOFF.

Bij prof. NIJHOFF's eerste opmerking hierboven heb ik slechts daarop te wijzen, dat niet ieder zóó royaal kan of mag zijn, om de groote standpotten voor zalven, die men bijv. op poliklinieken gebruikt, weg te doen, nadat ze één keer gevuld zijn geweest.

Zijn derde opmerking heeft mij geenszins overtuigd. Integendeel, als wij, die kunnen weten, dat het hulppersoneel in de apotheken voor zijn taak berekend is, door prof. NIJHOFF's voorbeeld te volgen, den schijn verwekken, alsof slechts de apotheker de geneesmiddelen „zoo deugdelijk mogelijk” zou klaarmaken, heeft het publiek zeker het recht, bij ieder geneesmiddel een

1) „Daar is het afzetgebied van den groothandel voor alle door conscientieuze apothekers afgekeurde geneesmiddelen. Men weet eenmaal, dat daar toch geen contrôle bestaat” (VAN DER MARCK, N. R. C., 19 Sept. 1ste Blad A).

verklaring van den apotheker te eischen. Te meer, waar wij slechts schade voor onze beurs, de patiënten daarentegen schade voor leven en gezondheid hebben te vreezen. Dan zal de apotheker genoodzaakt zijn, alle geneesmiddelen zelf klaar te maken of op iedere bereiding zelf toe te zien en kan hij zijn hulppersoneel wel missen. En dan de waarde van een „verklaring” (nog wel in de thans door prof. NIJHOFF voorgestelde verdunning), die in sommige apotheken 100-maal per dag zou moeten worden „afgelegd”!

Laten wij toch geen ongegrond wantrouwen zaaien tegen een corps goed onderwezen, practisch bekwame en door den Staat beëdigde hulpkrachten, omdat een rechterlijk college met hun bevoegdheid geen rekening heeft gehouden.

Laten wij ook niet, door een ongegrond vertoon van wantrouwen een volgenden rechter op een dwaalspoor brengen.

Bij de millioenen recepten, die de apothekersbedienden jaarlijks bereiden, is een vergissing zulk een zeldzaamheid, dat zij ankers drukinkt kost. Ook de apotheker kan zich vergissen, zoo goed als een dokter, een professor of een rechter.

Amsterdam, 24 Sept. 1907.

H. PINKHOF.

BEHANDELING VAN HAARZIEKTEN MET X-STRALEN.

Geachte Redactie!

Vergun mij een kleine ruimte in uw blad naar aanleiding van collega SCHOONHEID's referaat over radio-therapie met betrekking tot haarziekten.

„Met de tegenwoordig toegepaste methoden zou dit lijden jaren duren!” Waarlijk dan ligt dit aan de toepassing.

Wijlen prof. CHANFLEURIJ VAN IJSELSTEIN verklaarde, dat zekere genezing komt binnen 6—8 weken. En zoo is het ook. Maar men moet de zaak krachtig ter hand nemen en niet zusters of ziekenvaders met een epileertangetje laten peuteren.

Bij mijn komst te Dordrecht wisselde het cijfer favuspatiënten van 2—7 pCt. der schoolbevolking. Zelfs vond ik een school met 35 zware gevallen.

Sinds Febr. 1906 is mij de behandeling en het toezicht op de scholen opgedragen en reeds sedert maanden levert het onderzoek geen ziektegevallen meer. Nu en dan een recidief, maar dan blijkt een moeder of een zuster favus te hebben.

Mij dunkt, dat ik het recht heb voor favus elke lichttherapie overbodig te achten. Ik ben geneigd het ook voor lupus vulgaris te doen: durf evenwel niet goed: men is, vrees ik, nog steeds Finseniaanscher dan FINSEN zelf was.

Hoogachtend,

Dordrecht, 20 Sept. 1907.

A. N. VECHTMANN.

Het nummer van 14 Sept. van dit *Tijdschrift* bevat een referaat van een zonderling stukje over dit onderwerp van KIENBÖCK, door dr. SCHOONHEID. Daar de laatste niet zegt, dat hij het met KIENBÖCK's beschouwingen oneens is, zou het kunnen gebeuren, dat zij voor de meening der Nederlandsche dermatologen werden aangezien, hetgeen ik hoop dat niet het geval is. Ik heb indertijd 3 gevallen van epilatie beschreven door middel van X-stralen, waarbij in 3 maanden het doel werd bereikt, met 3 séances per week. SCHIFF